

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 199. szám
1940. szeptember 4., szerda

Felölös-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Ion Gigurtu miniszterelnök felhívása a nyugalom és a munka érdekében

Bucuresti-i jelentés az új hozzávetőleges demarkációs vonalról.
Aradra helyezik a kolozsvári Nemzeti Színházat, az Operát és
a nagyváradit itélőtáblát

Felhívást bocsátott ki Aradmegye prefek- tusa a megye lakosságához

Bucurestiből jelentik: Ion Gigurtu miniszterelnök a következő felhívást intézte az ország lakosságához:

— Ezekben a nehéz pillanatokban, amelyek az ország átél, a naponta és különösen Erdélyből érkező megértő és Erdély egy részének átadása ellen tiltakozó táviratok között, az az óhaj is megnyilvánul, hogy az ország határait megvédelmezzük. Ezekre a táviratokra ezer az uton válaszolok. Megértem mindenki fájdalmát és éppen ezért engedtem meg, hogy a lakosság teljes fájdalmát kifejezésre juttathassa. Ez a megnyilatkozás azonban nem lépheti túl az észszerűség és a büszkeség bizonyos határait, annál kevésbé adhat útmutatást az ország politikai vonalvezetését illetően. Ugy látszik, hogy felőlten, vagy a régi értelemben a politikához tartozó egyének ki akarják használni a tömeg fájdalmát, hogy ezáltal a zavarosban halásszanak. Figyelmeztetem az őszinte szándéku embereket és azokat, akik a hazájukat szeretik, hogy ezek a személyek a szomorú pillanatokat akarják csak kihasználni. Az erdélyi értelmiség, főleg pedig az elcsatolt területeken lakó románok feadata, hogy a népet csendre intsek és megmutassák a bekövetkezett katasztrófának igazi okait. A tengely hatalmai biztosítják a román nép szabadságát, amely rajtunk kívül álló okok következtében idegen uralom alá került. Nem veszélyeztethetjük —

bármennyire is nagy a fájdalomunk — egész állami létünket egy olyan cselekedetért, amely ugyan szép lehet, de amely az egész országot a megsemmisüléshez vezetné. Megfontoltsággal, munkával és komolysággal kell bebizonyítsuk az egész világ előtt, hogy a román népen ütött réssel hibát követtek el. Ma, biztosított határaink között megkezdhetjük az ország újjáépítésének munkáját. Ennek a feladatnak elvégzésére szükséges, hogy a feleség és a terméketlen eszmeáramlatok eltűnjenek, mert csak a munka által indulhatunk el, bizakodva abba a jövőbe, amely reánk vár. A történelem nem ér véget a mi nemzedékünkkel és nincs igazsága annak a nemzedéknek, hogy tehetetlenségével elpusztítsa önmagát és az egész országot, ki tudja, hány nemzedékre. Így tehát valamennyiünknek bizalommal kell lennünk az ország vezetői iránt, mert csak így védekezhetünk és óvhatjuk meg magunkat az elkövetkezendő és esetleg még nehezebb helyzetben. A fájdalom, amelyet elszenvedtünk, nem szabad összetörjön bennünket és ezt nem szabad alantas érdekek felhasználására fordítani. Ez a fájdalom új erőforrások létrehozója kell legyen, amelyekkel a lelki megújodást és az ország anyagi megerősítését megteremthetjük.

A felhívást a bucuresti rádiószolgálat is közvetítette.

Szeptember 5. és 13. között történik meg a területek átadása

A bucuresti-i sajtó a következő jelentést közli: A Nagyváradon összeült román-magyar vegyesbizottság közös megegyezéssel megállapította az átengedett terület kiürítésének módjait. A kiürítés a következőképpen történik:

Szeptember 5-én: Sildru (10 kilométerre délnyugatra Ermitiafalvától), Andriadul kivételével Cauasul-szatmári szőlővidék (amely Romániában marad), Okna-Sugatag—Rozales mind, kizárólag Alsóvisó amely Romániában marad.

Szeptember 6-án az új határ Felkérig, azután Telegd, Brusturi, Salbadaglut—Barkó—Sourul de Jos, Basesii, amelyek Romániában maradnak, Creasta Fagetului, Larnitan át Ardusat felé, amelyek Romániában maradnak, Fernezel, mely ugyancsak Romániában marad, Felsőbánya és Lapusul, amelyek Magyarországhoz kerülnek, Técső, amely Romániában marad valamint Borsa, amely Magyarországhoz kerül.

Szeptember 7-én: Élesd, Szilágyosmivó, Szilágycséh, amelyek Magyarországhoz kerülnek, Valea Chioarului, amely Romániához kerül és Naszód, amely Magyarországhoz kerül.

Szeptember 8-án: Csucsá, amely Magyarországhoz kerül, Zalaul, amely Romániában marad, nyolc kilométernyire Zsibótól, Dés, amely Romániában marad, Reteag, amely Magyarországhoz kerül, Herina (Besztercétől 15 kilométerre délre), amely Romániában marad, valamint a Kallmán-csucs.

Szeptember 9-én Bányahunyad—Haida—Szamos-

ujvár—Szászrégen—az 177-es magaslát Parajtól északra 15 kilométerre, a 2021-es magaslát felé Pietrosul.

Szeptember 10-én Nadas, amely Romániában marad, Sanpaul és Bonchida mindkettő Magyarországra kerül, valamint Budești, amely Kolozsvárnál hideőt képez.

Az új hozzávetőleges demarkációs vonal

Ugyancsak a bucuresti-i lapok közlik az új hozzávetőleges demarkációs vonalat Románia és Magyarország között, amely a következő:

A demarkációs vonal a régi határ azon pontjától indul el, amely Csümege községtől 2 kilométernyire nyugatra van. Ez a község Romániában marad. Innen a határ északkeletre indul, elhalad Szalonta keleti része mellett, 2 kilométernyire keletre Milersigtől—Lestől 3 kilométernyire nyugatra, ahol újból keletre fordul és 4 kilométernyire Félixürdötől délre halad tovább, majd pedig északkeletre fordul azon pontig, amely a 154-es magaslattól délre terül el, körülbelül 4 kilométernyi messzeségben a Nagyvárad—Kolozsvár közötti vasutvonalától délre.

Ettől a ponttól kezdve párhuzamos vonal halad a vasutvonalától délre és ez a vonal Magyarországra juttatja Astileut és Birtint, Birtintől a határ délkeletre irányul az 1232-es számú magaslattig, majd pedig keletre fordul, áthalad a Kiskalota és Zám kö-

A terület további részének átadása a székely vonalig a következőképpen történik:

Szeptember 10-én az I. G. Duca—Gyergvószent, miklós vonalig, azután szeptember 11-én Anáca 15 kilométernyire Székelyudvarhelytől északra, szeptember 13-án az új határig terjedő egész terület.

Kolozsvárra érkezett a kultuszminiszter

Bucuresti. A Capitala jelenti Kolozsvárról, hogy Radu Budisteanu kultuszminiszter, Florin Manoilu társaságában Kolozsvárra érkezett. A miniszter megbeszélést folytatott Tataru Coriolan dr. királyi helytartóval, aki egyébként saját személyét illetően úgy döntött, hogy egyelőre Kolozsváron marad. Florin Manoilu megtette a szükséges intézkedéseket a román Nemzeti Színház és a Román Opera kiürítésére. A színház problémáját úgy oldották meg, hogy egy havi fizetésüket folyósították számukra. Budisteanu miniszter távozásának időpontját egyelőre még nem állapították meg.

Radu Budisteanu miniszter többek között azért utazott Kolozsvárra, hogy utasításokat adjon a kolozsári román opera és a román Nemzeti Színház Aradra való átköltöztetésére.

Temesvár kéri a kolozsvári egyetemet

Temesvári tudósítónk jelenti: Grosoreanu Cornel dr. volt főpolgármester, a társadalomtudományi intézet bányászati elnöke vezetésével a román intelligencia több tagja megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és kérte, járjon közbe a kormánynál, hogy a kolozsvári egyetemet Temesvárra helyezték. A királyi helytartó átvette az erre vonatkozó emlékiratot és megígérte, hogy azt a nemzetnevelési miniszteriumba küldi pártoló véleménynel.

Szabadon lehet utazni Nagyváradra és Kolozsvárra

A mai nap folyamán több nagyváradit és kolozsvárit illetőleg lakos érdeklődött a rendőrségen, hogy szükségük van-e különleges igazolásra, ha a közeli napokban vissza akarnak térni illetőségi helyükre. A rendőrség azt a felvilágosítást adta, hogy bárki külön igazolás nélkül utazhat a fenti városokba, vagy az átengedett területek bármely részébe. Az ingó tárgyak költöztetésére vonatkozóan még semmiféle hatósági intézkedés nem történt.

től 3 kilométerre keletre, ezután délkeletre fordul, áthalad Illen keleti szélénél Tellu és Ozun között ut felé, kelet felé fordul és Zágontól délre folytatja útját keleti irányban körülbelül 8 kilométerre, majd odig északkeletre halad a Basca Mare-magas-

latot követve és az 1777-es magaslattól északra eléri a régi határt. Innen az a határ folytatódik, amely 1916-ig Erdélyt Moldovától és Bukovinától elválasztotta.

sem lesz. Azok akik itt maradnak, telente megrendesen a hivatalban és dolgoznak tovább.

Ugyancsak táviratilag szólította fel a belügyminiszter a város vezetését hogy az összes nagyváradi városi és üzemi tisztviselők részére két hónapi fizetést egy összegben utaljanak ki. A kifizetéseket a városi pénztár már meg is kezdte.

Az aradi prefektus a rend és nyugalom megőrzésére hívja fel a közönséget

Ionescu Iuliu dr. Aradmegye prefektusa a következő felhívást bocsátotta ki:

„Ha súlyos idők okozta fájdalmak, megtörték szívünket és gyászhabarították lelkünket, szívünknek az a fájdalma és gyászos érzésünk, amelyet elannyi testvérünk elvesztése felett érzünk, mégsem vette el tőlünk azt a méltóságteljes magatartást, mely egy megértő és nagy nép tulajdona. Megmutattuk nemes és komoly formában, mekkora fájdalom szakadt reánk, azonban minden ilyen megnyilvánulásnak meg kell szünnie a mai nappal, mert ezek könnyen vezethetnek a megengedett határokon túl és akkor ahelyett, hogy a sors csapásainak méltóság- teljes elviselése lenne azokban látható, gyűlöletet válthatnánk ki.”

„Olyan megnyilvánulások, melyek során fájdalmunkat kikiáltjuk, olyan elemeknek is tért adhatnak, akik a rendbontást agentprovocateurok módjára, nemzeti színekbe öltöz-

ve, kisebbségek elleni erőszakosságokra használhatják fel. Ez a szegvény pedig csak ránk vehet rossz fényt, következményeit pedig az a mintegy másfélmilliónyi testvérünk szenvedheti el, akik határainkon kívül maradtak.”

„Ilyen körülmények között, a román lakosságnak uralkodnia kell fájdalom és érzéseinek, együtt kell működnie a hatóságokkal, amelyek gondtal és figyelemmel őrködnek, a mai időkben oly fontos nyugalomra és rendre.”

„Hisszük — fejezi be az aradmegyei prefektus felhívását —, hogy Arad román lakossága megérti a jelen órájának parancsosságát és a hatóságok nem látják majd szűk szét, hogy bárki ellen megfelelő rendszabályokat életbeléptessenek, a visszaélések és rendbontások megelőzésére és a rend, valamint a nyugalom megőrzésére és fenntartására.”

Aradmegye prefektusának felhívása a menekültek befogadására

Aradmegye prefektusa a következő felhívást intézte a város lakosságához:

„Az elmúlt napok fájdalmas eseményei következtében Aradra nagyszámú intézmény érkezik tisztviselőkkel és azok családjával. Melegon átértett felhívást intézek Arad román lakosságához és kérem, hogy bocsássák rendelkezésükre felesleges lakásokat, a lakbér megállapításnál pedig vegyék figyelembe azt a tragikus helyzetet, amelyben ezek a család-

dok leledzenek. Ugyancsak felkérem Arad román lakóit, hogy tegyenek eleget a menekültek befogadására vonatkozó hatósági felkéréseknek, fogadják azokat testvéri szeretettel, őszinte tárt karokkal. Mindazon román lakosok, akik hallandók menedéket nyújtani menekült testvéreiknek, jelentsék ebbeli szándékukat azonnal annak az elhelyező hivatalnak, a melyvel az aradi városházán létesítettünk.”

A bánági Magyar Népközösség felhívása

Temesvár. A bánági Magyar Népközösség ezúton is felhívást intéz mindazokhoz a székelekhez, akik munkavállalás céljából Temesvárra szándékoznak jönni, hogy szándékukat egy időre függeszték fel. A hatóságok ugyanis jelenleg semmiféle bejelentést, illetve munkaszerződést nem fogadjanak be, tehát

ilyen körülmények között csak fölösleges kiadást jelent a Temesvárra való utazás. Miután a Népközösség jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy a letelepedő székelek számára a hatósági engedélyt megszerezze, újból, nyomatékosan figyelmeztet mindenkit, hogy egyelőre ne változtassa lakhelyét.

A átkerült románok és ittmaradt magyarok azonos sorsa

Szeptember 2-iki keltezésű hétfői számában a kolozsvári Tribuna vezércikkét ír a bécsi döntés kihatásával kapcsolatban. A cikk abból a közmondásból indul ki, hogy nem az idő van az ember irányítása alatt, hanem az ember áll az idő uralma alatt. A múlt fájdalmakon túl — írta a lap — az egyes ember magára marad a tájékozatlanságával és a holnappal kapcsolatos kínzó kérdéssel. A holnapi nap azé az emberé, aki élni akar.

A továbbiakban a Tribuna cikke a következőképpen ír:

„Annak a románnak a lelkiállapotához, a kinek a nemzeti életlelkületén vág át az új határ és magyar állampolgárt csinál belőle, ma csak egyetlen hasonló van: annak a magyarnak a lelki hangulata, aki a határtól délre, román állampolgár marad, családostól ábrándos várakozásban és talán irigvelis a vértestvéreit, akik visszatérnek a magyar nemzeti élethez. Ennek a két elemnek a számára nincs értelme az afőlötti vitának, hogy a bécsi döntés igazságos volt-e, vagy sem. Nekik a valóság szempontjain kereszttel kell tartaniuk a lelki egyensúlyukat és őszintén, becsületesen alkalmazkodniuk kell a körülményekhez. Élniük kell. Számukra a döntőbírói ítélet világos felvilágosításokkal szolgál. Megtartják a szerzett jogukat, megőrzik a nemzeti szabadságukat, biztosított életfeltételeik lesznek, joguk a munká-

hoz és a munkájuk gyümölcéséhez, valamint az a választásuk, hogy hat hónapon belül optáljanak az egyik, vagy másik ország állampolgárságáért.”

Román-magyar polgárőrség alakult Nagyváradon

Nagyváradon a város közbiztonságának, a polgárság személyi és vagyonbiztonságának hathatósabb védelme érdekében magyar és román közös védelmi őrség alakult, amely a rend fenntartására hátramaradt román hatóságokkal karöltve működik. A polgárőrség tagjai a rendőrség és csendőrség közegeivel együtt a város uccáin éjjel-nappal ellenőrző szolgálatot teljesítenek. A most alakult polgárőrség magyar parancsnoka Árvay Árpád, míg román parancsnoka dr. Mocan Nicolae.

Belügyminiszteri rendelkezés a nagyváradi községi közigazgatás alkalmazottainak helybenmaradásáról

Chirila Augustin nagyváradi polgármester a városháza nagytermébe összehívta a város valamennyi tisztviselőjét és alkalmazottját akikkel közölte, hogy a belügyminiszterium távirati rendelkezése értelmében a városháza tisztviselői és alkalmazottjai helyükön maradnak.

— Miután senki sem akarok befolyásolni elhatározásában — mondotta a polgármester — kijelentem, hogy akinek személyes érdekei, vagy családi összeköttetései, vagy más körülményvel úgy kívánják, hogy elmenjen, elmehet román területeire. Akik Nagyváradon maradnak azoknak semmi bántódásuk

Ideiglenesen Aradra helyezték át a nagyváradi ítélőtáblát (?)

Nagyváradi jelentés szerint oda tegnap igazságügyminiszteri távirat érkezett, amelynek értelmében az ottani ügyészség, a törvényszék, valamint a járásbíróság Belényesre költözik. Egy másik igazságügyminiszteri távirat értelmében a nagyváradi ítélőtáblát egyelőre Aradra helyezték át és a tábla már meg is kezdte költözködését.

A két román egyház feje, dr. Popovici Nicolae ortodox és Prentiu Valer görögkatolikus püspök egybeként a romániai Bihar megye új székhelyére utazott. Az ortodox egyház nagyváradi vezetésére Munteanu püspöki helynök kapott megbízatást, míg a görög katolikus egyház nagyváradi vezetését dr. Suciu kanonok püspöki helynök vette át.

A Nagyváradra érkezett magyar bizottság névsora

Az átadott területek látvételére vonatkozó részletekről tárgyaló magyar bizottságban Náday István tábornagy, Ujszászy István vezérkari ezredes, Rakoczay Lajos és Szentpétery György vezérkari századosok, valamint dr. Sebestyén Pál miniszteri megbízott és Rouay András, a magyar kormány statisztikai hivatalának vezetője foglalnak helyet.

A román-magyar vegyes bizottság tanácskozásainak napirendje:

1. A román-magyar határvonal részletekig menő pontos megállapítása.

2. Pontos megállapítása azoknak az időpontoknak, melyek során Románia az átengedendők területrészeket a magyar csapatoknak átadja.

3. Minden az átadással összefüggő többi kérdés rendezése.

Az átadandó területen egyben a Magyar Népközösség vezetői együtt munkálkodnak a hatóságokkal az átadás sima lebonyolítása érdekében.

Az átadásra kerülő területekről távozó tanárok és diákok elhelyezése

Bucuresti. A közoktatásügyi miniszter felhívja azon tanárokat, és diákokat, akik elhagyják a magyaroknak átengedett erdélyi területeket, hogy számukra jelentkezési helyeket létesítettek. A középiskolai tanárok a bucarestii Sfântul Sava kollegiumban, a tanárnők a Scoala Centrala de Fete, a diákok a Liceul Gheorghe Lazar és a diáklányok a Regina Maria leányiskolában tartoznak címüket és adataikat ajánlott levélben vagy táviratilag bejelenteni annak a helynek megjelölésével, ahol elköltözésük után letelepedtek.

A csepeli kikötő szerepe a Balkánnal való áruforgalomban

Budapest. A Neue Zürcher Zeitung budapesti jelentése szerint Németországnak az a szándéka, hogy a Balkánnal való áruforgalma lebonyolítására a csepeli kikötőt az eddignél nagyobb mértékben igénybeszi. A Magyar Nemzet értesülése szerint német szállítócégek képviselői már tárgyalásokat folytattak a csepeli szabadkikötő vezérigazgatóságával. Ezek a tárgyalások eredménnyel végződtek és a tárgyalófelek megállapodtak abban, hogy a németek balkáni áruszállítások lebonyolítására Csepelt, mint raktárt és átrakóállomást fokozottabban igénybeveszik.

Napi négy légijárat Bucuresti és Kolozsvár között

Bucuresti. A kereskedelmi légiforgalom igazgatósága hivatalosan közli, hogy a LARES utasítást kapott, hogy holnaptól kezdve Kolozsvár—Bucuresti és Bucuresti—Kolozsvár viszonylatokban naponta több járatot indítson. Eszerint Kolozsvárról Bucurestibe naponta délután 11, 12, délután pedig 15 és 16 órakor, Bucurestiből Kolozsvárra délelőtt 9 és 10 órakor, délután pedig 13 és 14 órakor indulnak utas szállító repülőgépek.

A Német Nemzeti Szocialista Párt birodalmi vezetője Temesváron

Temesvár. Hühnein Adolf tábornok birodalmi képviselő, a Német Nemzeti Szocialista Párt birodalmi vezetője, aki a múlt hétre kitűzött, de közben elmaradt gépkocsiversenyre jött Romániába. 40-50 német gépkocsiversenyző kíséretében a Bánságon keresztül tér vissza Németországba. A német államférfi ma kedden az esti órákban Temesvárra érkezik és az éjszakát kíséretével együtt a városban tölti. Fogadtatására a Német Népközösség megtette az előkészületeket.

Szeptember 30-ig jelenthető be a tőkekamat és a fizetések utáni adóamnesztia vonatkozó igény

A pénzügyminisztérium közli, hogy a tőkekamat és fizetési adóra vonatkozó amnesztia igénybevételeire vonatkozó bejelentés határidejét szeptember 30-ig meghosszabbították. Az érdekeltek tehát eddig az időpontig kötelesek a megfelelő bevallási nyilatkozatokat benyújtani.

Mindenféle egyenruha-szövetek nagy választékban a legolcsóbb napi árakban csak

I. SCHUTZ

posztóáruházában kaphatók

Arad, Str. Eminescu 2. és Bratianu 2.

TELEFON: 19-65.

Dél- és Középanylia kikötőit és hadi-üzemeit bombázták a németek

Németország biztosította közlekedését — Közledés készül a Szovjet és Törökország között

Roosevelt: Amerikának le kell mondania a kényelmes életről

Berlin. A vezérlő hadiszállás jelenti: „Harci és vadászgépek Délangliában nagyobb támadásokat intéztek Hornchurch, Eastchurch és Deaching ellen, ahol repülőtereket, ipari berendezéseket és gyárakat pusztítottak el. A támadások során több légiútközvet volt és azok mind repülőgépeink győzelmével végeztek. Éjjeli támadásaink során kikötőberendezéseket pusztítottunk el és Középanyliában Liverpool, Bristol, Portland, Portsmouth és Coventry hadiüzemeit bombáztuk komoly sikerrel. Ezenkívül folytattuk az angol kikötők elaknásítását Angol repülők mára virradó éjjel több nyugatnémetországi helységet bombáztak, de komoly károkat nem okoztak. Az ellenség 93 repülőgépet veszített, ebből 86 nappali harcban, 1 éjjeli harcban, a többi légvédelmi tüzéség által és a földön pusztult el, 23 német gép hiányzik.

Londonból jelentik: A Reuter jelenti: Az angol légügyi minisztérium közlése szerint az angol repülők tegnap elsősorban bombázták München. A

bombázás célja volt a Bayerische Motorwerke. Bombázták Stuttgart több gyáruzemét is. Torino és Milánó bombázása tovább tart. A Caproni-gyárat sok találat érte. A távozó angol repülők fél órán át látták a bombázás következtében támadt tüzeket.

Berlin. A DNB jelenti: A hétfői nap is az erős Anglia ellenes légitámadások jegyében folyt le. A németek 86 repülőgépet lőttek le a hétfői nap folyamán. Husz német repülőgép nem tért vissza.

Berlin. (Rador). Angol vadászgépek ma éjszaka a birodalom egyes részei ellen támadást hajtottak végre. A német légvédelem három angol gépet lelőtt. Az angol gépek kárt nem okoztak.

Hatalmas légi-ütközet Délanglia felett

London. Az angol fővárosban kedd délelőtt kétórás légiriadó volt. Délangliában folyt le kedden délelőtt az eddigi legnagyobb légi csata angol és német repülőegységek között. A csata részletei még ismeretlenek.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: Londonból azt közölték, hogy egy angol hajót, amely gyermekeket szállított Kanada felé, egy német tengeralattjáró megtorpedózott volna. Berlinben illetékes helyen kijelentették, hogy semmit sem tudnak ilyen eseményről. Az angol jelentés nem közölte sem a hajó nevét, sem azt a helyet, ahol a támadás történt volna. Az Athénia gőzös elsüllyesztése csak a közelmúltban történt és mindenki emlékszik rá, s most újabb esemény, amely hivatva van arra, hogy befolyásolja az Egyesült Államok közvéleményét. De még csak azt sem állapították meg, hogy a gyermekeket szállító hajót torpedótalálat érte, vagy pedig aknába ütközött. Egyébként is a német kormány többször közölte, hogy lehetetlenség veszély nélkül lebonyolítani a gyermekek szállítását és ha beigazolódik, hogy a gyermekeket szállító hajó valóban elsüllyedt, akkor súlyos könnyelműségnek kell tekinteni, hogy az angol kormány mégis engedélyezte a gyermekek hajón történő szállítását.

Bern. (Rador.) Hétfőn Bernben, Belsbergben és Neuenburgban 20-20 percen át tartó légiriadó volt.

Bern. (Rador.) Az angol repülők ma bombázták a svájci St. Gallen vidékét. A svájci közvélemény felháborodása nem ismer határt. A Berner Tagblatt című sajtóvádló Angliát, a Neue Zürcher Zeitung felszólítja a szövetségi tanácsot, hogy nyúljon a legerősebb rendszabályokhoz Anglia ellen.

Berlin. (Rador.) Általában megállapítható, hogy Anglia úgy Kelet-Afrikában, mint otthonában, a szigetországban védelemre

Egy angol repülőgéphajót és másik három hadihajót semmisítettek meg az olasz repülők

Róma. Az olasz főhadiszállás jelenti: „A Földközi-tenger középső részén egy ellenséges hajóalakulatot fedeztünk fel és az olasz repülőgépek támadásai során egy repülőgéphajót, két cirkáló és egy torpedórombolót semmisítették meg. Három olasz gép nem tért vissza. Az olasz légvédelem, valamint a vadászgépek visszautasították az ellenség támadásait Kelet- és Középanylia több részében. Svájc felett újabb angol bombavetők érkeztek de az olasz légvédelem erőteljes akciója következtében csak Genovára tudtak bombákat dobni, ahol 2 halott és 15 sebesült áldozat volt. Három angol gépet lelőttünk, melyek lángokba borulva zuhanáltak le.”

Róma. A londoni rádió hétfőn azt jelentette, hogy az angol bombavetők Északolaszországba több repülőteret, hadiipariüzemet, benzinkutatót és a Fiat-műveket Torinóban, valamint a Reni-műveket Fascio S. Giovanniiban súlyosan megrongálták volna. Olasz illetékes körök megállapítják, hogy a londoni rádió újabb híradók, mert az angol bombavetők csupán olgári kerületeket támadtak meg, ahol négy ártatlan polgári személy esett áldozatul. Arra a kijelentésre viszont, hogy sem a Fiat-művek, sem a Reni-gyár nem sérültek meg, egész Északolaszország lakossága tanú — szemben az angol valótlanságokkal.

Az olasz gépek bombázták Máltát is. Három olasz repülőgép nem tért vissza állomás-helyére. Egy olasz mentőrepülőgép, amely

rendezkedik be. A Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy hazugság frázisokkal és kitalálásokkal nem lehet álcázni az angolok ra nehezedő nyomást és főként nem lehet visszaszerezni az arabok és hinduk között elvesztett presztizst. Az olasz offenzíva megnyerte magának az arab és hindu világot ugyanakkor pedig a németek szakadatlan támadássorozata Anglia ellen állandó izgalomban tartja azt az Angliát, melynek plutokráciája Churchill vezetésével romlásba vitte a birodalmat és amiért egyszer ezeknek a felelőtlen embereknek számot kell majd adniuk.

Anglia állandó izgalomban van a német támadások miatt

Róma. (Rador.) A Messagero katonai szakértője megállapítja, hogy a tengelynek Anglia ellen alkalmazott ostromzára döntő fontosságú a háború szempontjából. A világháború idején Németország Anglia elleni blokádja nem sikerült, mert a birodalom nem rendelkezett kellő számú tengeralattjáróval. Ma más a helyzet, mert a tengelyhatalmak óriási számú repülőgép és tengeralattjáró tartalékokkal rendelkeznek, ami lehetetlenné teszi Anglia és az idegen államok közötti forgalmat. Anglia el van zárva legfontosabb és számára nélkülözhetetlen anyagoktól, hiába mondta Chamberlain, hogy úgy zárja majd körül Németországot, mint egy erődöt, a helyzet visszájára fordult, mert Anglia vált körülzárt erődé

a Vörös Kereszt jelvényét viselte, az ellenség gépfegyvertűzzel támadott meg, amikor a tenger felett kutatásokat végzett. Kelet-Afrikában az olasz bombázók autósosztagokat támadtak meg. Több ellenséges repülőgép Svájcban keresztül szállt északolaszországi helységek támadására.

Sikertelen angol légitámadás német terület fölött

Berlin. (Rador.) A német vadászgépek, valamint a légharító tüzéség keddre virradó éjszaka három angol gépet lőttek le német terület fölött. Ugy értesültek, hogy egy angol légi egység, amely megkísérelte, hogy mélyben hatoljon be német terület fölé, nem tudta végrehajtani feladatát. A katonai rongálások értékét még nem becsülték fel.

Angol jelentés a hajótér-veszteségekről

London. (Rador.) Az angol tengerészeti-ügvi minisztérium közli, hogy az elmúlt hét folyamán Anglia 13 kereskedelmi hajót vesz-

URAFILM: Nagyfilm színház Tel.: 12-32.

3, 5, 7.15 és 9.15.

Három napi szünet után folytatódik a nagy siker

„D. III. 88“-as repülő bajtársak

Senki ne mulassza el ezt a filmosodát megnézni. — Legújabb UFA háborús híradó
A tolongások elkerülése végett kérjük, jegyeről szíveskedjen idejében gondoskodni.

lett összesen 69.340 tonna ürtartalommal, míg a semleges hajók közül 3 sülvédte, és 8692 tonna ürtartalommal. A hivatalos angol jelentés cáfolja azt a német állítást, amely szerint az angol kereskedelmi tengerészet az el-

Bunánál visszavonulnak az angolok

London. (Rador.) Hivatalosan közlik, hogy az angol csapatok Bunától délre visszavonultak, miután állásaikat az olaszok elfoglalták.

A Berliner Börsenzeitung Anglia helyzetéről

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung foglalkozik Anglia helyzetével és többek között azt írja, hogy úgy Kelet-Afrikában, mint a Szigetország területén defenzív háborút folytat és ez a megállapítások szerint sikertelen. A lap cikke további folyamán utal arra, hogy az angolok már nem tudják rejtőzni katonai sikertelenségeiket. A „győzedelmes visszavonulások” a világ valamennyi részében megrendítették az angolokba vetett bizalmat és szétrombolták a brit világbirodalom presztízsét. Az olasz támadásokat az angolok nem tudják meggátolni, míg a légitérben a németek nyernek állandóan tért és ezekkel a támadásokkal szemben az angol légi egységek tehetetlenek. Ezért — írja a lap — az angliai plutokraták állandó rettegésben élnek.

„Ausztrália nagykörmű és felelős hatalom”

Melbourne. (Rador.) A Reuter-iroda jelent: Menzies ausztráliai kormányelnök egy választási gyűlésen válaszolt az ausztráliai kormány politikáját s hangsúlyozta, hogy a kormány mindent elkövet a nemzet erőfeszítésének legaprólékosabb keresztmívetele érdekében, hogy biztosítsa Ausztrália biztonságát. A jelszó eszerint „A birodalom és a holnap világának szabadsága, mindenki számára egyenlő áldozatokkal.” Ausztrália külpolitikája a Csendes-óceán körzetében megfelel egy nagykörmű és felelős hatalom külpolitikájának. Ez azonban nem jelenti a birodalomhoz fűződő kapcsolatok gyengülését, ellenkezőleg: megerősíti a birodalmi összekötő szálakat a háború tartamára.

Vas- és bronzhiány Angliában

Genf. Londonból érkezett megbízható jelentések szerint Angliában hihetetlen méreteket öltött a vas- és bronzhiány. Most már a történelmi milemlékeket is fel kell használni hadicélokra és így az elmúlt napokban a híres Bellrofon-i ágyúkat, melyeket Napoleon adományozott Belgium legyőzése után Nagy Britanniának, ugyancsak be kellett olvasztani.

A japán sajtó az egyéves háborúról

Tokio. A japán sajtó nagy része megállapítja a háború kitörésének első évfordulója alkalmából, hogy az angol világbirodalom épületén tekintélyes repedések mutatkoznak és leszögezik, hogy az egész világ számára fontos, hogy ez a kizsákmányoló birodalom végleg megszűniék.

Németország nem küzd kőolaj-ellátási gondokkal

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti: A világsajtóban hírek jelentek meg arról, hogy az angol légitámadások főként a német benzín és olajkészleteket s ez többet jelent, mint a Franciaország elleni háború folyékony fűtőanyagfogyasztása és hogy Németországban folyékony fűtőanyaghiány mutatkozik. A német hadsereg főparancsnokság közlése szerint — amiben a háború 12 hónapjának tanúságai után senki sem kételkedhetik. — kétséget kizáró módon megállapítható, hogy a brit léghaderő egységeinek bombái kizárólag nem-katonai célpontokat találtak. Nem ért találat nagyobb folyékony-fűtőanyag készleteket vagy mesterséges benzín gyártási központokat. Németországban nem történt jelentéstétel ilyen természetű hiányokról.

A franciaországi hadjárat során elfogyasztott folyékony-fűtőanyag mennyiségét bő ségesen fedezte a Hollandiában, Belgium-

mult héten 183.964 tonna hajóteret veszített volna. Az angol jelentés még közli, hogy a háború kitörése óta a német tengerészet 923 ezer, míg az olasz tengerészet 273 ezer tonna ürtartalmu hajóteret veszített.

ban és Franciaországban lefoglalt benzín és olaj, amelynek mennyisége kétszerese az elfogyasztottnak

amint azt Göring tábornagy egy amerikai újságíró előtt még július huszonkilencedikén kifejtette. Kijelentette Göring tábornagy azt is, hogy egyáltalában nem volt szükséges még a németországi tartalékok legcsekélyebb mértékben való igénybevétele, ellenkezőleg: a készletek jelentősen növekedtek. Hangsúlyozni kell azt is, hogy

„A cseh-morva védnökség a békés munka szigete”

Prága. (Rador.) A DNB jelenti: A háború kitörésének első évfordulója alkalmával báró von Neurath a Czernin-palotában fogadta a német és cseh sajtó képviselőit. A birodalmi védnök beszédet mondott, amelyben többek között a következőket mondta:

— Tekintettel a háborúra, az összes életbevágóan fontos kérdéseket nagy sietséggel kellett rendezni. Ezért nem volt lehetséges a fokozatos megvalósítás, amely békéjében bekövetkezett volna. Másrésztől azonban a cseh nép teljes hadmentességet élvez. Cseh-Morvaország a nyugodt munka szigete Rend, nyugalom és biztonság jellemzi a helyzetet itt, ahol a nyugati hatalmak és szövetségeseik a zavarok állandó tüzfészket akarták megteremteni. A birodalom keretein be-

Olaszország hadbalépése óta Románia egész kőolajtermelés-feleslegét Németország veszi át, amiből pedig Anglia előtt jelentős mennyiségeket kapott. Míg a brit haderő szükségleteinek fedezése teljes egészében behozatal útján történik, addig a német szükségletek fedezése biztosabb, mint bármikor.

A német ostromzár, a német tengeralattjárók tevékenysége miatt a brit folyékony-fűtőanyag bevétel sokat szenvedett, az angol kőolajraktárak ellen intézett német légitámadások pedig olyan sikerrel jártak, hogy jelentős készleteket pusztítottak el és ezzel helyrehozhatatlan hiányokat okoztak a brit utánpótlásnak.

lül ezek a polgárok most boldog és biztos életet élnek. Az a tény, hogy mi valamennyi kezdeményezésünket a „társadalmi igazságosság” jelszavának rendelünk alá, biztosítja a munkás-lakosság számára, hogy ne használják ki. A háború kezdetén nyilvánvaló volt, hogy az ellenséges hatalmak a védnökséget „Trójai faló”-ként akarták felhasználni a nagy német birodalom határain belül. Nyilvánvaló volt, hogy ezek a hatalmak büntársként akarták felhasználni a cseh emigránsokat.

Ezután arról beszélt a birodalmi védnök, hogy a sajtó milyen nagy szolgálatot tett a bonyodalmak elkerülése, sőt közvetlen a cseh nép érdekében.

Ango'-japán gazdasági háború az argentin piacért

Buenos Aires. (Rador.) A lapok nagy érdeklődéssel kísérik az angol-argentin pénzügyi, inari és hajózási társaságok kiküldöttel nek tanácskozását. A lapok úgy vélik, hogy Angliának sikerült megszereznie a teljes ar-

gentin szénpiacot. Valószínűnek tartják, hogy a bizottságok tárgyalásainak eredményeként a japán árukat mégjobban kiszorítják az argentin piacról.

Közvetítés a Szovjet és Törökország között

Budapest. (Telegraph-Orient.) A Magyar Nemzet ankarai értesülés alapján azt írja, hogy Moszkvában a Dardanellák kérdéséről tanácskozás folyik a szovjet és török államférfiak között. Az előterjesztések szerint bármilyen Törökország elleni támadás esetén Törökország és a Szovjet együttesen véde-

meznék a Dardanellákat. Törökország kötelezné magát, hogy bizonyos esetekben az orosz hadiflottának szabad átjárást engedjen a Dardanellákon. Ellenszolgálatképpen Oroszország garantálja Törökország mostani határait és meghosszabbítja a régi török-orosz egyezményt.

Roosevelt: „Az Egyesült Államok, ha élni akar, nem maradhat meg mai nyugalmában és közömbösségében”

Newyork. (Rador.) A Tennesseeben levő Nemzeti Park felavatásakor Roosevelt elnök beszédet mondott, amelyben az Egyesült-Államok politikájáról is nyilatkozott. Az elnök összehasonlította az első telepések nélkülözéseivel és veszélyekkel teli életét a mai modern amerikaiak életével, amelyet túlságosan kényelmesnek bélyegzett.

— Abban az esetben, ha az Egyesült-Államok élni akar, — mondotta az elnök többek között — nem maradhat meg abban a nyugalomban és közömbösségben egy életveszéllyel teli világ közepén, akkor, amikor ezek a veszélyek már Amerikát is veszélyeztetik. A repülőgépek és a rádió korszakában a világ annyira kicsi lett, hogy Európa ma közelebb van Amerikához, mint e nemzeti park hegveinek valamelyik erdeje a másikhoz. A fényes veszélyek elkerülésének érdekében a kongresszussal együtt összehoztuk azokat a jogelveket, amelyek értelmében az Egyesült-Államok területén bevezettük a kötelező katonai szolgálatot.

Ezer darab az USA havi repülőgépterme- termése

Newyork. (Rador.) A nemzetvédelmi bizottság közölte, hogy az Egyesült-Államok

havi repülőgéptermeleése ezer darab gép. Jelentették egyben azt is, hogy a jövő év első hónapjaiban a repülőgépgyártás havi termelése megkétszereződik.

Göbbels dr. német propaganda- miniszter az egyéves háborúról

Kattowitz. (Rador.) Tegnap itt nagyszabású ünnepek folytak le abból az alkalomból, hogy a német csapatok felszabadították Felsősziléziát. Az ünnepségre megérkezett dr. Göbbels Josef birodalmi propaganda-ügyi miniszter is, aki nagyszabású beszédet mondott. Kijelentette, hogy a német hadsereg a lengyelek feletti győzelmével olyan bástyát döntött le, amelyet 1918-ban az ellenségek emeltek. Ezután részletesen megvilágította azokat az okokat, amelyek Németországot arra kényszerítették, hogy fegyvert fogon valamint beszélt a német fegyverek győzelméről az egy év leforgása alatt. A szónok kijelentette, hogy ezek a győzelmek valamint az európai politika megváltoztatása lehetővé tette, hogy Németország bekerítése összeomoljon és hogy a birodalmi hadsereg ma már csak egyetlen ellenséggel álljon szemben. A kört tehát a te nem győzhető német hadsereg zárta a volt ellenség köré és most már biztos, hogy a megérdemelt végső győzelem nem maradhat el.

CORSO

5, 7, 15, 9, 15

I. Tilos a szerelem

Hans Moser, Carola Höhn, Wolf Albach Retty

II. Hazatérés

ZARAH LEANDER

463 sz. UFA hirdató!

Tudnivalók az új Kereskedelmi Törvényről

(7)

A szállítmányozási és fuvarozási ügylet szabályozása

Irtta: MIHALIK GYULA bankcégevezető

E tekintetben a törvény átvette a régi magyar kereskedelmi törvény rendelkezéseit, kiegészítve egyes német és olasz törvénvintézkedésekkel.

A szállítványozónak, ha kötelezettséget is vállalt a szállítandó javaknak a rendeltetési helyen történő átadására, az átvevővel szemben közvetlen kötelezettsége nem támad.

A fuvarozási ügylet

A tárgyak fuvarozására vonatkozó szerződésben a fuvarozó kötelezettséget vállal bizonyos tárgynak, vagy árunak egy helyről a másikra történő szállítására nézve.

A feladó a fuvarozó kérelmére az áru átadásával egyidőben két példányban fuvarlevelet állít ki, amelynek tartalmaznia kell: 1. az átadás keltét és helyét; 2. a feladó nevét és lakhelyét, 3. a fuvarozó nevét és lakhelyét, 4. a címzett nevét, lakhelyét és a rendeltetés helyét, 5. a szállítandó tárgy minőségét, súlyát, mennyiségét, vagy számát, a csomagolás minőségét, a rajta levő számot, pecsétet, vagy jelet, 6. a szállítás díját, a fizetés keltét és helyét és a díjat kifizető személy megjelölését, 7. a szállítás teljesítésére adott határidőt, 8. ha értéktárgyakról van szó, az értéknek a feladó által történő megjelölését, 9. a fuvarlevélhez csatolandó okmányok feltüntetését és 10. a felek egyebé megállapodásait.

A feladó magát átvevőként is megjelölheti.

A fuvarlevél adatainak hiányos, vagy elégtelen kitöltéséért a feladó felelős.

A fuvarlevél egyik példánya a fuvarozónál marad és az árut rendeltetési helyéig kíséri, míg a másik, a duplikátnak nevezett példány, a fuvarozó aláírásával ellátva a feladónak kiszolgáltatandó. A fuvarlevél rendeltetési, vagy bemutatóra is szólhat. Ha a szerződés, vagy a helyi szokások másként nem intézkednek, az átadásnak az átvevő lakhelyén kell megtörténnie. Ha más hely van kikötve a szállítás nem rendeltetési, vagy bemutatóra szóló fuvarlevél alapján történt, az átvevőt az áru megérkezéséről a fuvarozónak értesítenie kell. Rendeltetési helyen a feladó telepest nevezett meg. A szállítás tárgyát képező javak tulajdona, a rendeltetési helyre szóló fuvarlevélnél, a duplikát forgatásával átruházható. E forgatmányokra nézve a váltótörvény erre vonatkozó intézkedései irányadók. Az utolsó szabályszerű forgató, mint a duplikát birtokosa, tulajdonosnak tekintetik. Az adósnak, aki a duplikátból kifolyó kötelezettségeinek eleget tett, felelősség alóli felmentése van, hacsak nem követett el csalást, vagy súlyos tévedést.

Ha a feladó nem kér fuvarlevelet, a fuvarozó átvétel elismervényét ad, a fuvarlevelekre nézve előírt adatokkal kitöltve. Több csomag esetén a feladó több fuvarlevelet is kérhet.

Az ellenrendelkezés joga

A szállítandó tárgyakat a feladó szerződésnek, vagy helyi szokásoknak megfelelő helyen és feltételek szerint adja át; a hibáiból beállott késedelem okozta károkért felelős. Ha vámpénzügyi, vagy rendőri okmányok szükségesek, ezeket is rendben átadni köteles.

Ha a szállítás lebonyolítására nincs határidő kikötve, az elindítás helyének megfelelő szokások irányadók; ilyenek hiányában a szállítás a körülményeknek megfelelően történik.

A feladó a szállítást felfüggesztheti, a tárgyakat tetszése szerint visszakérheti, vagy máshova diszponálhatja, de a fuvarozónak köteles megtérítenie mindazokat a költségeket és károkat, amelyek az ellenrendelkezés rögtöni és közvetlen következményeként felmerülnek. Az ellenrendelkezés jogának gyakorlása céljából a feladó duplikátot, vagy átvételi elismervényét a fuvarozónak bemutatja, aki a kért módosításokat újabb aláírásával igazolja. Az ellenrendelkezés joga megszűnik abban a pillanatban, amikor az átvevő a tárgyak átadását kérte.

Ha a szállítás megkezdése, vagy folytatása felsőbb erőhatalom folytán mértéken felül kés-

lekedik, a feladót a fuvarozó haladéktalanul értesíteni és ugyanakkor az áruk őrzéséről is gondoskodni tartozik. A feladó ez esetben a tárgyak felett rendelkezhet, csupán a fuvarozó tényleges kiadásait és a megtett uttal arányos fuvardíjat kell megtérítenie.

Ha a körülmények folytán nem kérhet a feladótól utasításokat, vagy ha ezen utasítások elégtelenek, illetve keresztülvihetetlenek, a fuvarozó a tárgyakat harmadik személynél letétbe helyezheti, illetve, ha azok romlásnak vannak kitéve, bíróság útján el is adhatja.

Amennyiben a szállítás a tárgyak felsőbb erőhatalommal bekövetkezett teljes elvesztése folytán megszakad, fuvardíjat, még a megtett utra nézve sem követelhet.

Mihelyt a tárgyak rendeltetési helyükre érkeztek, illetve az a nap, amelyen meg kellett volna érkezniük, elmúlt, az átvevő a szállítási szerződésből kifolyó összes jogait érvényesítheti. Ha a fuvarlevél rendeltetési, vagy bemutatóra szól, duplikátiát a birtokos az áru átvétele alkalmával visszaadni tartozik.

Az átvevőnek jogában áll a tárgyat az átadás alkalmával saját költségén megvizsgálni, akkor is, ha nem mutatja a romlás külső jeleit. Ha a sérülés vagy romlás megállapítható, költségeit visszaigényelheti.

Az átvevő mindaddig nem kaphatja meg a szállított tárgyat, amíg a fuvarozónak szerződésileg megállapított járandóságát és a feladó által előírt esetleges utánvéteket ki nem egyen-

A szállítási felelősség kérdése

A fuvarozó, amennyiben az árut a saját, az előző fuvarozó, illetve feladó járandóságának beszedése nélkül, vagy elvesztés, vagy kereseti jogát és a feladóval, illetve előző fuvarozókkal szemben az azokat megillető összegekért felelős. Az átvevővel szemben viszont igényelvét per útján is érvényesítheti.

A fuvarozó felelős a rábizott tárgyak elvesztéséért, sérüléséért, romlásáért, — azok átvételétől egészen az átadásig — ha nem igazolja, hogy az esemény felsőbb erőhatalom, a tárgyak természete, vagy hibája, vagy esetleg a csomagolás, illetve a feladó, vagy az átvevő ténylegesen folytán történt. Ha a fuvarozó a tárgyakat fentartás nélkül veszi át, a törvény azt feltételezi, hogy a csomagolásban nincs látható hiba. Azokért a tárgyakért, amelyek természetüknél fogva a szállítás alatt súlyos vagy mértékcsökkenést szenvednek, a fuvarozó csak annyiban felelős, amennyiben a csökkenés a természetes mértéket meghaladja. A csökkenés minden egyes csomagnál tekintetbe veendő. Az elvesztés, sérülés, vagy romlás folytán bekövetkezett károk a rendeltetési helyen uralkodó piaci ár alapján számíthatnak s ebből levonandók azok a költségek, amelyeket a romlás vagy elvesztés folytán fizetni kellett volna, míg az utóbbi esetben a fuvardíjak is levonásba hozhatók.

Értéktárgy, pénz vagy kölcsönösségek elvesztéséért vagy sérüléseit a fuvarozó csak is értékebeállítás esetén s csak a bevallott összeg erejéig felelős. Utas podgyászának elvesztésénél, ha tartalma nem volt beállítva, a kártérítés összege a körülményekhez mérten állapíthatik meg.

A fuvarozó felelős a szállítás meg nem történetéért vagy a késedelmes átadásért ha nem igazolja hogy az felsőbb erőhatalom, vagy a feladó, illetve átvevő ténylegesen folytán történt. Késedelem esetén a fuvarozó elveszté a fuvardíjaknak a késedelem tartamával arányos részét és a teljes fuvardíj iránti jogát, ha a késedelem a lebonyolításra kitűzött idő kétszeresét eléri. Ezen felül a felmerült károkért is felelős, ha beigazolást nyer, hogy azok a késedelemről származtak.

A fuvarozó felelősségét az utánvétek beszedése és a vámolási műveletek elvégzése tekintetében a kereskedelmi megbízásokról szóló intézkedések szabályozzák.

Ha a fuvarozó arra vállalkozik, hogy a tárgyat nemcsak saját vonalain, hanem más fuvarozónak történő átadása útján is szállítja, az idegen vonalokon történő szállítást illetően felelőssége csak a bizományi feladóé

Sebes Ily ritmikustorna-iskolájában

a tanítás (a zsidóiskola tornatermében) e hó 16.án megkezdődik. — Belátkozások naponta délelőtt 10.órá délután 6-ig. Str. Greceanu 5. sz. alatt. — Telefon: 22-52. 4195

Itt. A fejezetendő összegre nézve felmerült vita esetén a fuvarozó tartozik az árut kiszolgáltatóval, ha az átvevő a jogosnak vélt járandóságot kifizeti, a különbözetet pedig letétbe helyezi.

Amennyiben az átvevő nem volna feltalálható, vagy az áru átvételét megtagadja, a fuvarozó tartozik haladéktalanul a feladó utasításait bekérni. A feladó ez esetben ellenrendelkezési jogával élhet, de tartozik a fuvarozó közvetlen következménye gyanánt felmerült költségeit és kárait megtéríteni. Emellett a fuvarozónak jogában áll az árut letétbe helyezni, illetve a már említett esetben bíróság útján eladani.

Ha az átvevő, miután a tárgyak kiszolgáltatását kérte, az átvétellel késedelmeskedik, vagy ha az átadásra nézve vita merült fel, a fuvarozónak szintén jogában áll az árut letétbe helyezni, sőt a már többször említett esetben a bíróság útján el is adnia, de minderről az átvevőt értesítenie kell. Ha a késedelem az átvevő hibájából származik, a fuvarozó kártérítést követelhet.

A fuvarozónak a szállítási szerződésből folyó összes követeléseit tekintetében a szállított tárgyakra nézve megtartási joga van, azok eladásához folyamodhatik akkor is, ha nincs az adós ellen bírói végrehajtási záradéka. Ha az átvevő a tárgy kiszolgáltatását már kérte, a fuvarozó a törvény értelmében mindezekről értesíteni köteles. Ha az áru utban van, vagy az átvevő nem volna feltalálható, illetve az áru átvételét megtagadta, az illetékes értesítés a feladónak küldendő.

Halmazott szállítási szerződésnél a fuvarozó a rendeltetés helyén történő átadásáig felelős. Minden következő fuvarozó, akinek a szállítmányt átadja, a legelső fuvarossal az eredeti szerződés értelmében egyetemlegesen felelős. Az, akit nem általa elkövetett ténykedésért felelősségre vonnak, a többi fuvarozó hármelyike ellen fordulhat. A kár okozója teljes kártérítéssel tartozik, de ha az illető nem volna feltalálható, az összes fuvarozók a nekik járó fuvardíjak arányában fizetik a kárt, hacsak nem igazolják, hogy a kár nem az ő vonalukon történt.

A személyfuvarozás

A következő fuvarozó kérheti a fuvarlevélen, vagy külön írásban annak megállapítását, hogy minő állapotban van a neki átadott tárgy. Ilyen megjelölés hiányában a törvény feltételezi, hogy azt jó állapotban és a fuvarlevél adatainak megfelelően vette át.

Ha több fuvarozó van, az utolsó közülük képviseli elődeit, a szerződés szerint járó összegek beszedése és a megtartási jog gyakorlása tekintetében.

A törvény ezek után két fejezetben foglalkozik a személyfuvarozással és a nyilvános fuvarozó vállalatokkal. A fuvarozó felelős az utasnak a szállítás alatt szenvedett balesetért, ha nem tudja igazolni, hogy a baleset az utas hibájából vagy felsőbb erőhatalom folytán történt. Minden kikötés, amely ezt a felelősséget elhárítja, vagy csökkenti, semmis. (Folytatjuk.)

Visszatért Németországból

Leon nemzetgazdasági miniszter

Bucurestii jelentés szerint Leon nemzetgazdasági miniszter, aki tudvalevőleg a közelmúlt napokban Németországba utazott és résztvett a lipcsei mintavásár megnyitásán, visszatért Bucurestibe és átvette hivatalát.

IV. Henry — az új francia trónkövetelő

Vichy. Bucurestii lapjelentések szerint a francia királpárti mozgalom a fegyverszünet óta jelentősen megerősödött. Királpárti körökben hire jár, hogy vezérik, a trónkövetelő Páris grófia a német-francia békeszerződés aláírása után VI. Henry néven követelmény fogja trónraléptetését.

ADJUNK elhasznált, felesleges női ruhákat és harisnyákat a

Magyar Népközösség szövészeti tanfolyamára
 melyből szőnyegeket, különböző értékes árukat készítenek a karácsonyi vásárra. — **Segítsük ezzel is a nélkülözőket!** — Adományokat átveszt a **Közpon Iroda Aradon, Iosif Vulcan ucca 12. szám.**

Jelentésként Belgrádba utazott a szófiai jugoszláv követ

Belgrád. (Rador.) Milanovici, Jugoszlávia szófiai meghatalmazott minisztere Belgrádba érkezett, hogy jelentést tegyen kormányának. Szófiából való útutazása előtt Milanovici hosszabb tanácskozást folytatott a bolgár külügy miniszterrel.

— **BÉCSI ORVOS KISÉRTE VISSZA AZ ORSZÁGBA MANILESCU KÜLÜGYMINISZTERT.** Bucurestiből jelentik: Dr. Elsenschimmel-Eisen orvos, aki a bécsi tartózkodása alatt szenvedő Manolescu külügyminisztert hazakísérte, elutazott. Az országból való távozása előtt több egészségügyi intézményt látogatott meg.

— **ELLATASI GONDOK JUGOSZLAVIÁBAN.** Belgrád. A kormány minisztertanácsot tartott, a melyen a népellátás kérdéseivel foglalkoztak. A megbeszélésen több szakértő vett részt. A népellátásra vonatkozólag már a legközelebbi napokban kiadják a szükséges rendelkezéseket.

— **SZLOVÁK TISZTIKÜLDÖTTSEG TEKINTI MEG A NYUGATI HARCOT.** Brüsszel. (Rador.) Tegnap délután hetven tagból álló szlovák tisztiküldöttség érkezett Brüsszelbe Catos szlovák hadügyminiszter vezetésével. A küldöttség tagjai a német kormány meghívására megtekintik a nyugati hadszínteret.

— **BRAZIL SAJTÓTÁMADÁS ANGLIA POLITIKÁJA ELLEN.** Rio de Janeiro. (Rador.) A Stefani ügynökség jelelője jelent: A legnagyobb brazil napilapok Gumaris Morais politikai közíró cikkét közlik, aki azzal vádolja az angol kormányt, hogy zavart igyekszik kelteni a semleges országok körében. A cikkíró még hozzáteszi, hogy érthetetlen, miszerint az angolok, akik a Földközi-tenger uralmával kérkednek, saját hajózásuk zavartalanágát sem tudják biztosítani ezen a tengeren.

— **KÉTSZÁZHARMINEGY SZEMÉLYT KÉNSZERLAKHELYRE UTALTAK.** Bucuresti. A Monitorul Oficial mai száma 231 személy nevét közli, akik részére kényszerlakhelyet jelöltek ki.

— **A tanonciskolákban is október elsején kezdődik a tanítás.** Bucuresti. A munkügyi miniszter rendelkezése a tanonciskolákban a tanítás október elsején kezdődik meg.

— **Harminfat amerikai fegyver vakmerő szökése.** Newyorkból jelentik: Arkansas egyik börtönéből 36 elítelt megszökött. A szökevények terveik kereshetevite előtt megölték egy fogházort, hetet pedig lefegyvereztek. A börtönből megszököttek autókön menekültek el és több fegyvert és lőszert vittek magukkal.

— **MEGGYILKOLT FÉRFI HOLTTESTÉT TALALTAK A TEMESVÁRI TEMETŐ KÖZELÉBEN.** Temesvári tudósítónk jelent: A temető közelében egy bokor alatt súlyosan összeroncsolt férfi holttestét találtak. Megállapították, hogy Balázs Mikas ötven esztendőes temesvári lakossal azonos. A külső sérülések szerint gyilkosság történt.

— **ELHUNYT A METROPOLITAIN OPERAHÁZ VOLT IGAZGATÓJA.** Ferrara. Giulio Casazza, olasz származású művész, a newyorki Metropolitan operaház hosszú esztendőkn át működött igazgatója, ma 76 éves korában elhunyt.

— **NINCS TÖBBÉ TITKOS TARSASAG TUNISZBAN.** Tunisz. (Rador.) A MTI jelent: A tuniszi bey rendelete értelmében az összes, Tunisz területén működő titkos társaságokat felszámolták. Ennek következtében felszámolták a szabdkörműves-páholyokat is, amelyek vagyonát a szegénysorsúak felségélyezésére fordítják.

— **„ANGOL SZÖVETTEL” SZELHAMOSKODTAK BUCURESTIBEN.** Bucurestiből jelentik: A rendőrség emberei lefegyverték egy szelhamos társaságot, amely bejövödi szöveget árut, mint „valódi angol gyártmányt” hozott forgalomba. A szelhamos társaság egyik tagja egyik bucurestii írókönyvtárral bíró lakására tévedt be, ahol eladóra ajánlotta a „Romániába csempészett valódi angol szöveget”, de a táblabíró gyanút fogott és rendőrt hívott. Így sikerült lelepleznie a szelhamos társaságot, amelynek két vezetőjét lefegyverték.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszerár. Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszerár. Piata Mihai Viteazu
BERNÁTH gyógyszerár. Álomással szemben
BERGER gyógyszerár. Saguna-ut.

Katonai összpontosítások Svájcban

Bern. A svájci kormány több specialista katonai sekről és közölte, hogy szerdára várja a svájci titkosszóra adandó angol választ a berni brit nagykövettől.

A „Bund” című lap ezzel kapcsolatban nagy cikket ír és leszögezi, hogy meg kell egyszer már mutatni az angol repülőknél, hogy Svájc semlegeségét nem lehet kényük-kedvük szerint ocsó látésközvetítőnek tekinteni.

Egyébként az állam elnöke ma jelentést tett a szövetségtanácsnak az egyre meglátszó határsérté-

Japán és az Egyesült Államok

A két nagyhatalom kapcsolatát a múltban — Hogyan elesedett ki viszonyuk — Világnézet és gazdasági érdek

Az amerikai Norfolk hadikikötőjének parancsnoka, Taussig ellentengernagy legutóbb kijelentette, hogy hazája és Japán között elkerülhetetlen a háború. A washingtoni kormány és a tengerészeti minisztérium sietett kijelenteni, hogy Taussig admirális csupán a saját véleményét fejezte ki s japáni hivatalos és nem hivatalos körök is olyan meglepő nyugalommal fogadták ezt a kijelentést, mintha alapot nélkülöznenek. Aki ismeri a japán-amerikai viszony fejlődését az elmúlt évtized alatt, vagy legalább is 1939. június óta, az nyugodtan megállapíthatja hogy Taussig admirális igazat mondott s a két hatalom között elkerülhetetlen a háború.

Néhezen lehetne megmondani, hogy Japán és Amerika között mikor kezdődött az első feszültség. Talán 1908-ban támadt az első surlódás, de ezt a Root-Takahira-féle egyezményvel kiküszöbölték és a csendesóceáni területekre vonatkozóan megállapodtak. 1917-

ben az Egyesült-Államok hadiállapotban léven Németországgal, el kellett ismerje Japán különleges érdekeit Kinában, különösen Kinának abban a részében, mely szomszédos volt a Japán területekkel, míg Japán az azóta híressé vált Ishii-Lansing-féle levélben először ismerte el a „nyitott kapu” elvét. Ebből a levélváltásból született később a négyhatalmi egyezmény, majd a híres kilenchatalmi egyezmény, melyben végleg elismerték Kinában a „nyitott kapu” elvét. Ugyanekkor Japán — az Egyesült-Államok nyomására — felmondta az angol-Japán katonai szövetséget.

A történelem meghamisítása lenne, ha azt állítanók, hogy a kilenchatalmi egyezmény és a többi szerződés a barátság létkörében született meg. E szerződések megkötése előtt a hangulat ugyancsak el volt mérgeződve s éppen azért került sor azoknak megkötésére, mert enyhíteni akarták a légkört.

A japán vetélytárs

Mert ezidőtájt az amerikai kereskedelem már érezni kezdte a japán kereskedők tevékenységét Kinában. Az amerikai diplomácia is mindenütt szembe találta magát az okos és rugalmas japán diplomáciával s a csillagos tengerészek is megtudták a szibériai expedíciós kaland során, hogy mit ér a japán flotta. Közben a japánok Amerikába való beözönlése szigorú és Japánra nézve sértő bevándorlási törvény megszavazására készítette Amerikát s ez is fokozta a feszültséget.

Az emlékeztető mindenki incidens és az „önálló Mandzsúria” megteremtése említtette a második válság-hullámot. Mikor a kínai háború kitört, mindenki úgy érezte, hogy betelt a pohár, de azért Amerika még a „Panav” amerikai áruexportátó elszűlyesztését is elnézte Japának s legfellebb az történt, hogy a feszültség még nagyobb lett.

Taussig admirális kijelentéseit a háború elkerülhetetlenségéről a legnagyobb események magyarázzák. A múlt év eleje óta Japán sikerrel tevékenykedik az új „ázsiai rend” kialakításán Kinában s az amerikai érdekek teljes kiküszöbölése egyre valószínűbbnek látszik. A tiencini angolelleses fellépés is fokozta az elhidegülést, de azért a legfontosabb még is az eléktani változás, mely az Egyesült-Államok közvéleményében bekövetkezett. A Harmadik Birodalom és az Olaszország iránti ellenszenv, valamint a Japán iránti lángoló gyűlölet egy fronton tömörült az „agresszorok” ellen. Az első ülés Japán ellen irányult: Pittmann szenátor javasolta, hogy szüntessék be a Japánba irányuló fegyver, muníció és hadianyag szállítását.

Amikor a Pittmann-féle javaslatra az amerikai külügyminisztérium azt válaszolta, hogy az ellentétben áll az 1911-ben kötött amerikai-Japán kereskedelmi szerződéssel. Vandenberg, a republikánus párt egyik vezető tagja e szerződés azonnali felmondását követelte. Roosevelt elnök látva, hogy a közhangulat a szerződés felbontása mellett van, saját íőszántából s a kongresszus döntését meg sem

várva, felmondta azt s ez év január 26-án a szerződés hatályát is veszítette.

Azóta az amerikai fegyvergyárak nem szállítanak Japánnak ugyyszólván semmit s bár a két állam közötti kereskedelmi forgalmat ma gánintézkedésekkel tovább fenntartották, a japán fegyverkezés útjeme súlyosan szenved az amerikai rendszabályok miatt. Ez pedig a legsúlyosabb csapás a tokiói kormányra nézve.

Miután a Japán által aláírt „modus vivendi” nem jött létre, a két állam között a diplomáciai viszony teljesen elhidegült.

Amerika most kétfelé figyel és terve az, hogy úgy a Csendesóceánon, mint az Atlanti-óceánon megfelelően erős flottát tartson készenlétben. Roosevelt szívesen fedezné a hátát Japán felől, noha nem gondol európai beavatkozásra. Ha viszont az események úgy fordulnak, hogy ez a beavatkozás elkerülhetlenné válik akkor kívánatos, hogy előzetesen megteremtse a beavatkozás lehetőségét. Lehet tehát, hogy az amerikai taktika: háborúval fenyegetni Japánt, hogy nagy áldozatok nélkül minél előnyösebb békét esikartanak ki tőle.

Az indokina kormányzó leváltásának oka

Vichy. (Rador.) A Havas-Iroda jelent: Egyik külföldi rádiószolgálat Catroux tábornoknak az indokina kormányzó tisztségétől történt leváltásáról azt közölte, hogy ez azért történt, mert a tábornok — állítólag — nem akart volna engedelmessékedni a fegyverszüneti szerződés intézkedéseinek. Valójában — állapítja meg a Havas — az történt, hogy a tábornok leváltása július huszonhatodik keltezésű rendelet alapján történt azzal az indokolással, hogy Indokina kormányzója súlyosan megszegte katonai és kormányzó kötelességét és személyi politikáival kompromittálta az indokina francia érdekeket.

A számlabélyeg összege után is le kell róni a 2 százalékos illetéket

A 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatos vitás kérdések nagyrésze elintézésre nyert, ennek ellenére azonban még mindig vannak megoldásra váró problémák a kérdéssel kapcsolatban.

Igy vita tárgyát képezi még bizonyos esetekben, hogy egyes árucsoportokba tulajdonképpen milyen árucikkek tartoznak. Például az ország egyes vidékein kétség merül fel az iránt, hogy főzelékfélék alatt mi értendő és az ellenőrző szervek azt követelik, hogy a burgonya után is rójják le az érdekeltek a nemzetvédelmi illetéket. Ezért szükség lenne arra, hogy a pénzügyminiszterium tájékoztató rendelkezésben pontosan felsorolja mindazon árukat, amelyek a 2 százalékos illeték alól mentesülnek és ezzel elejét vegye annak, hogy egyes ellenőrző szervek kihágási jegyzőkönyveket vegyenek fel sokszor indokolatlan esetekben is.

Ami a 2 százalékos illeték alól való mentességet illeti, megállapítható, hogy egyes ér-

dekeltek még mindig nem ismerik azt az eljárást, amit akkor kell alkalmazni, amikor ugymentesített, mint a 2 százalékos illeték alól eső áruk kerülnek egyszerre eladásra. Tudva levőleg a számlán fel kell tüntetni a 2 százalékos illeték alól mentesített árukat is. Gyakran előfordul az a tévedés, hogy egyes kereskedők ilyen esetekben a számla és a repülőbélyeget csak a nem mentesített áruk után rójják le.

Ez már csak azért is kihágás, mert ilymódon csökkentik azt az összeget, amely után a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket le kell róni. Ilyen vegyes számlák esetében az okmány és repülőbélyeg összegét hozzá kell adni mindkét fajta áru összegéhez, olyképen, hogy a 2 százalékos illetéket a számlabélyeg teljes összege után is lerójják. Azokat, akik ezeket a szempontokat nem veszik figyelembe és nem eszerint járnak el, megbüntetik.

„Elzászi kérdés nincs és ez az ország mindig történelmi feladatának tekintette a Franciaország elleni harcot”

Berlin. (Rador). Robert Wagner körzetvezető, az elzászi polgári közigazgatás vezetője nyilatkozatot adott a Völkischer Beobachternek. Az ugynevezett elzászi kérdésről szólva, Wagner kijelentette, hogy ez a kérdés egyáltalán nem is létezik. Franciaország volt az, amely erőszakkal megalakította ezt a problémát. A szomszédos országgal szorosban egybeforrt elzászi lakosság a Franciaország elleni védelmi harcot évszázadok óta történelmi feladatának tekintette. A világháború után elmenekült vagy kiutasított több tízezer elzászi most visszatérhet hazájába. Másrészt szükségessé vált az a tisztogatás, amelyet 1871. után gyengeségből elmulasztottak. Azoknak a népi szempontból idegen elemeknek a kiküszöböléséről van szó, akik mindig az elzászi lakosság megosztására törekedtek.

Wagner ezután kijelentette, hogy — megítélése szerint — a német anyanyelv teljes bevezetése a közelet valamennyi ágazatába, egyike a legfontosabb feladatoknak. Ehhez a feladathoz csatlakoznak a gazdasági természetű feladatok, amelyek terén létfontosságú kérdéseket kell megoldani ebben a természetű gazdagon megáldott országban. Figyelembe kell venni továbbá a franciák által kiűrt elzászi családok visszaköltöztetését is. A jelen pillanatban még 260 ezer olyan személy van, aki nem tért vissza Franciaországból. A német hatóságok mindent elkövetnek az eltávozott elzásziak otthonukba való visszatérésének meggyorsítása érdekében.

Aradmegyei gyujtogatás ügye a temesvári tábla előtt

Temesvár. Még 1938. májusában Eisele József aradmegyei Zádoriak községbeli gazdálkodó arra riadt fel álmából, hogy az udvar irányából lángcsóvák világitanak. Kiderült, hogy az egyik istálló lángokban áll. A gazdálkodó azonnal felkeltette családját, valamint szomszédait és együttes munkával sikerült a tüzet megfékezni. A csendőrségi vizsgálat elszórt gyufaszálakat talált a tűz környékén és ebből arra a következtetésre jutott, hogy gyujtogatás történt. Megállapították azt is, hogy Mайдan Mihai, Eisele egyik bérlegénye, akit a közelmúltban elbocsátott szolgáltató többek előtt fogadkozott, hogy meghoszszolja magát gazdáján, aki véleménye szerint, igazságtalanul bánt vele.

Maidant azonnal letartóztatták és a legény nem is tagadott sokáig. Elmordolta, hogy elbocsátása óta haragudott Eiselére és elhatározta, hogy kárt tesz gazdaságában. Az aradi törvényszék arra a megállapításra jutott, hogy Maidan cselekedetével veszélyeztetette a közrendet és az egész falu pusztulását előidézhette volna, ezért háromévi börtönrre ítélte a bosszúálló bérlegényt. Felelősségét folytán a temesvári táblához került az ügy, amely a napokban foglalkozott vele. Maidan kérésére a tábla tanukat hallgatott ki, akiknek vallomásából kiderült, hogy a tűz kizárólag az egyik istállót hamvasztotta el és miután abban az időben nem volt szél, tehát igen kevés valószínűsége állott fenn annak, hogy a tűz más házakra is áttérjedhessen. Ezt bizonyítja különben az a körülmény is, hogy Eisele vagyonának is csak elenyésző része lett a lángok martaléka. A bizonyítási eljárás eredménye alapján a táblai főügyész is az ítélet átminősítését és a büntetés enyhítését javasolta, azzal az indoklással, hogy nem nyert beigazolást, hogy Maidan a községet veszélyeztette volna. A tábla részben helyt adott a felelősségnek és Maidan büntetését három évről két esztendőre szállította le. Az elítelt megnyugodott az ítéletben, amely így jogerőre emelkedett.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

SPORT KÖZLÖNY

Súlyos vereségeket szenved a Venus több játékosának távozása miatt

Megerősített csapattal szerepel a Gloria az A) ligában

A bajnokság vasárnap veszi kezdetét az A) ligában és ezt megelőzően még teljes gőzzel folynak a játékosvándorlások. Megirtuk tegnap, hogy a Rapid elveszti Barátkyt és edzőjét Auert, ujabban arról is szó van, hogy Sinkó, a Rapid össze-kötőcsatára is eltávozik az exvasutascsapattól. A Venust is súlyos vereségek érik, mert nem kisebb „csillagok” távozása csaknem bizonyos, mint például Juhász, Bodola és Demetovics. Előbbi kettő Nagyváradra, utóbbi pedig — hír szerint — Nagy-bányára teszi át működése színterét. Ugyancsak Nagyváradra távozik két kitűnő reszcai játékos és pedig Spielman és az aradi származású Csipai és valamennyien a NAC színeiben fognak szerepelni. Nagyváradra gravitál az AMTE fedezetjátékosa, Szurgyi is.

A Venus nehezen fogja tudni pótolni kitűnő játékosainak távozását és főleg Juhász helyettesítése okoz gondot a bajnokságnak. Beavatottak úgy tudják, hogy vagy Lupast vanják a csapat tengelyébe, vagy pedig Ploesteanu fog ideiglenesen a középfedezet posztján szerepelni.

A Gloria, amely bekerült az A) ligába, megerősítette csapatát és leszerződötte Geroldot, Ignát és Batrint és vezük jó játékerőt képviselő csapattal rendelkezik. Az összeállításuk alighanem a következő lesz:

Gerold—Régner II., Volentir—Siclován, Mladin, Micoja—Igna, Tudor, Batrin, Henegar, Mercea.

Elhalasztották a román-német atlétikai mérkőzést

Románia nem vesz részt az ezévi Balkán-játékokon

A román atlétikai szövetség ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy Románia nem vesz részt az ezévi Balkán Játékokon. Erről táviratilag már értesítették is az isztambuli rendezőbizottságot. Az atlétikai szövetség táviratot küldött a német atlétikai vezetőknek és közölte, hogy a szeptember 7-re tervezett román-német atlétikai mérkőzés megtartását kénytelen később megállapítandó időpontra halasztani.

A látványosságok és sportesemények hatósági felfüggesztése miatt vasárnap Romániában nem volt semmi sportesemény. Itt írjuk meg, hogy a vasárnapra tervezett brassói gépkocsivevnyet többé nem tartják meg és a német versenyzők hétfőn hazautaztak Németországba. A német versenyzők költségeit megtérítik.

A finn atlétikai bajnokságok eredményei

Helsinki. A kicsiny, de atlétikában az egyik legnagyobb nemzet: Finnország atlétikai bajnokságainak nem kedvezett ugyan az időjárás, ennek ellenére az eredmények egészen kiválóak egyes számokban pedig szinte illesztők a magyar atlétákra. Részletes eredmények: 100 m. Krongvist 10,9 mp., magasugrás 1. Nicklén 190 cm., kalapácsvetés 1. Veirila 54,29 m., 200 m. 1. Tammi 22,1 mp., 5000 m. 1. Touminen 14 p. 31,8 mp., 2. Mäki 14 p. 32 p., 400 m. 1. Storskrubb 53,8 mp., távolugrás 1. Lindberg 703 cm., súlylökés 1. Bärlund 14,84 m., marathoni 1. Muinonen 2 óra 40 p. 53,8 mp., 400 m. 1. Tonteri 50,4 mp., 1500 m. 1. Sarkama 3 p. 56 mp., 10.000 m. 1. Mäki 30 p. 39,4 mp., 150 m-es gát 1. Jussila 15 mp., rudugrás 1. Reinikka 410 cm., hármasugrás 1. Norén 15 m., gerelyhajítás 1. Järvinen 74,24 m.

O A budapesti UTE pontszerző uszóversenyének főbb eredményei a következők: 100 m.-es mellúszás 1. Fábán 1 p. 18,4 mp., 100 méteres hát 1. Galambos 1 perc 15,6 mp., 3x100 méteres vegyesváltó 1. UTE 3 perc 40,6 mp., 2. MAC 4x100 méter 1. UTE 4 perc 31,4 mp., 100 m. ifj. gyors 1. Kertész 1 perc 06 mp.

Magyar újságokból!

Néhány egészen elsőrangú eredmény akad az észti atlétikai bajnokságokon Diszkosz 1. Linnaste 47,31 m., kalapács 1. Linnaste 52,52 m., súlylökés 1. Ureek 15,72 m., hármasugrás 1. Armi 14,75 m., gerely 1. Issak 67,69 m., 2. Sule 65,55 m.

Románia ifjúsági bajnokságait szeptember végén Bucurestiben rendezik meg.

Jugoszlávia férfiegyes teniszbajnokságát Puncsecs nyerte, aki a döntőben 6:1, 6:4, 6:2-re győzte le Miticsot aki az elődöntőben Palladát verte Hölgybainok Kovács kisasszony lett, aki a döntőben Flórián kisasszonyt győzte le.

Osendarp kikapott a holland atlétikai bajnokságok 100 méteres számában egy Nota nevű új futótól 10,7 cm.-el. 200 m.-en Osendarp 21,9 mp.-es idővel győzött.

Jó eredmények a Csurgay-díjas ifjúsági atlétikai versenyen

Budapest. A Csurgay-díjas ifjúsági atlétikai verseny főbb eredményei a következők: Rudugrás: Kovács 360 cm., súlylökés Medgyesi 12,70 m., 110 m-es gátfutás 1. Madarász. 16,4 mp., 100 m. 1. Csányi 671 cm., 400 m. 1. Somogyi 51,9 mp., 800 m. 1. Nadas 2 p. 03,6 mp., magasugrás 1. Kottán 175 cm., 1500 m. 1. Sebes 4 p. 13,2 mp., gerelydobás 1. Kertész 51,38 m. A kupa győztese a MAC lett.

Adakozzunk a magyar közművelődésre! A Magyar Népköztársaság könyvtára minden magyaroknak rendelkezésére áll díjtalanul, A tárgymutató elkészítése előtt könyvadományok szives beutadását kérjük a Iosif Vulcan ucea 12. szám alatt levő Központi Irodába

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A temesvári Gyapjuipar R.-T. emlékiratban fordult a széktartósághoz a nyersanyagellátás nehézségei miatt

A gyár fonalhiány következtében csökkentette a munkaidőt

Temesvár. A temesvári és bánági textilipar egyre nagyobb nehézségekkel küzd a fokozódó nyersanyaghiány miatt. Küztudomásu, hogy a tíz év alatt nagy fejlődésen keresztül a bánági textilgyárak termelésüket nagymennyiségű külföldi fonal behozatálával tudták csak biztosítani. Ez a lehetőség a háboru kitörése óta jobbra megszűnt és ezért a gyárak csak a legnagyobb nehézségek árán voltak képesek fenntartani a termelés folytonosságát. Bessarabiának és Északbukovinának az elvesztése most újabb súlyos csapást jelent a bánági textilipar számára, amely nagymennyiségű besszarabiai gyapufonalat használt fel. Az egyre fokozódó nehézségekre mutat rá az az emlékirat, amelyet a temesvári Gyapjuipar r. t. terjesztett be a napokban a temestartományi széktartósághoz.

Beadványában a Gyapjuipar a hatóságok közbenjárását kéri a nyersanyaghiány megszüntetése érdekében, mert máskülönben az a veszély fenyeget, hogy több ezer munkás fél kűszöbén kenvér nélkül marad. Rámutat emlékiratában a gyár arra a körülményre, hogy a foglalkoztatás növekvő hiánya miatt már eddig is a munkanapok számát hatról ötre volt kénytelen csökkenteni, a foglalkoztatási idő továbbra is heti harminc óra maradt. A Gyapjuipar r. t. végül hangoztatja, hogy Bessarabia elvesztése megnehezítette a fonal ellátást és az egyedüli megoldást törökországi fonal behozatala jelentheti, ehhez azonban a kormány hozzájárulása szükséges. Az emlékiratot a temesi széktartóság valószínűleg továbbítja az illetékes kormánytényezőkhöz.

Melyik amnesztia törvény alkalmazandó a birságok kedvezményes fizetésénél

Bucurestből jelentik: Különösen a kereskedők és iparosok körében keltett nagy érdeklődést a birságok kedvezményes kiegyenlítéséről szóló új törvény, amely — amint azt legutóbb részletesen ismertettük — lehetővé teszi, hogy az adózók birságtartozásaikat igen kedvezményes módon fizethessék ki. A kedvezmény nemcsak a birságokra, hanem az esedékessé vált adó- és illetéktartozásokra is vonatkozik, amennyiben az 1940 augusztus 1-ig felvett kihágási okiratok alapján követett összegeket lehet az új törvény szerint rendezni.

A birságok kedvezményes kiegyenlítésére nézve most három törvény is intézkedik. És pedig az 1940 április 1-i állami tartozások rendezéséről szóló törvény (amely az adóbónokra is vonatkozik), egy ugyanezen a napon életbeléptetett és speciálisan a birságok amnesztiajéről szóló törvény, amelynek ma már csak kevés jelentősége van, minthogy a kedvezmények igénybevétele céljából megállapított határidő már lejárt és végül a mostani, 1940 augusztus 15-iki törvény, amelyet legutóbb részletesen ismertettünk.

Nem jöhet figyelembe és nem okozhat bonyodalmat az 1940 augusztus 1-én életbeléptetett és az általános és teljes pénzügyi amnesztiajéről szóló törvény. Ez a törvény, habár amnesztiaiban részesíti a már ismertetett feltételek mellett a kincstári kötelezettségek elmulasztásából származó tartozásokat, tehát e kihágások miatt kiszabható birságokat is, sőt speciális esetekben, az egyes pénzügyi törvények ellen elkövetett kihágásokat is, de ennek a törvénynek 31. cikkulusa kifejezetten úgy intézkedik, hogy az amnesztia nem alkalmazható olyan esetekben, amikor a kihágási okiratokat (jegyzőkönyveket) már felvették és jóváhagyás céljából a megfelelő pénzügyi hatóságoknál beiktatták.

A különbség tehát nyilvánvaló: ha még nem állapították meg a kihágásokat, nem vették fel a kihágási jegyzőkönyveket, nem szabták ki a birságösszeget, vagy pedig ha fel is vették a jegyzőkönyvet, de még nem iktatták be az illetékes hatóságoknál, ahová jóváhagyás céljából kell felterjeszteni, akkor az általános pénzügyi amnesztiajéről szóló törvényt kell alkalmazni (természetesen, ha a törvény az összes többi feltételre is jenniforog).

Ha pedig már kiszabták a birságokat, akkor a többi speciálisan a birságok kedvezményes kiegyenlítéséről szóló törvények valamelyikét érinti.

De melyiket a három törvény közül? Egy kétségtelen: az 1940. április 1. törvényt, amely

lehetővé tette a birságok kedvezményes kiegyenlítését, ma már nem lehet alkalmazni, mert a feltételek teljesítésére kitűzött határidő lejárt. Ennek a törvénynek csak egyetlen kapcsolata van a legújabb, augusztus 15-én életbeléptetett törvénnyel. Az új törvény 6. cikkulusa szerint mindazok, akik az 1940. évi április 1. törvény alapján birságtartozásukat csak részben rendezték, tehát csak részben fizették be az ebben a törvényben előírt kvótákat, teljesen rendezhetik tartozásaikat, ha 1940 szeptember 30-ig befizetik a különbséget, vagyis azt az összeget, amely az új törvény értelmében leszállított tartozás és a régi törvény alapján befizetett összeg között mutatkozik. Miután az új törvény kedvezményei nagyobbak, mint amennyit az április 1. törvény előírt, az esetek túlnyomó részében mindazok, akik a régi törvény kedvezményeit igénybe vették, már ezen az alapon végleg rendezik birságtartozásaikat és nincs szükségük az új törvény kedvezményeire. Övtosságból írja elő az augusztus 15-iki törvény 6. cikkulusanak bekezdése, hogy abban az esetben, ha valaki az április 1. törvény értelmében többet fizetett volna, be mint amennyit az augusztus 15-iki törvény előírt, ezt a különbözetet nem követelheti vissza és nem kérheti annak beszámítását sem más tartozásába.

Alapjában véve tehát csak két törvény konkurrenciájáról lehet szó csupán és pedig az állami tartozások rendezéséről (adóbónokról) szóló és a legújabb birságrendezési törvény szabályainak összefüggéséről.

A kérdés megoldása nem látszik egyszerűnek. Ezért is a pénzügyminisztérium szükségesnek látta az egyöntetű magyarázat céljából a minisztérium jogügyi osztályának véleményét kikérni.

Az augusztus 15-iki törvény 4. cikkulusa világosan intézkedik ugyan arról, hogy az 1934. április 1. előtt elkövetett kihágások miatt kiszabott birságokat nem az új törvény, hanem az adóbónokról szóló törvény alapján kell rendezni, — de vitás maradt, mi történik olyan esetekben, amikor az 1934. április 1. előtt elkövetett kihágásokról a jegyzőkönyvet e határidő után vették fel, vagyis csak ekkor szabták ki a birságot?

Erre a kérdésre adta meg a választ a minisztérium jogügyi osztálya, 4761—1940. számú szakvéleményében, amely szerint:

Az olyan pénzügyi kihágásokról szóló jegyzőkönyveket, amelyeket ugyan 1934. április 1. után vettek fel és hagytak jóvá, de amelyek e határidő előtt elkövetett kihágásokra vonatkoznak, az állami tartozások úkvidálásáról szóló törvény,

alapján kell rendezni (az adóbónokról szóló törvény).

Ez a magyarázat megfelel mindkét törvény előírásainak. A szabály tehát az: mindig a kihágás elkövetésének időpontját és nem annak feddőzését, vagy a jegyzőkönyv felvételének idejét kell figyelembe venni. Ha valaki 1934. április 1. előtt követett el olyan cselekményt, vagy mulasztást, amely a törvény szerint kihágásnak minősül, például nem nyújtott be valamilyen vallomást, nem fizetett be valamilyen visszatartott adót, stb., akkor az adóbónokról szóló törvény alapján rendezheti birságtartozását. Ha a kihágást e határidő után követte el, akkor az új törvény kedvezményeit veheti igénybe.

A teljesség kedvéért közöljük, hogy az adóbónokról szóló törvény 12. cikkulusa szerint, az 1934. április 1-ig elkövetett kihágások miatt kiadott birságokat 1940. szeptember 1-ig ki lehet egyenlíteni, 2 százalékos készpénzzel vagy 5 százalékos erejű adóbónokkal, vagy 3 százalékos konszolidációs kötvényekkel. Ha a fizetés 1941. március 31-ig történik, akkor 3 százalékos készpénzzel vagy 7 százalékos erejű adóbónokkal, vagy kötvényekkel lehet e tartozásokat rendezni.

Német-orosz gazdasági tárgyalások a Balti-államok és Bessarabia új helyzetéről

Berlin. (Rador). A moszkvai német-orosz gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatban a Transcontinent Press illetékes helyről nyert értesülés alapján a következőket közli: Az 1940. február 11-iki német-orosz gazdasági szerződés értelmében a szerződés megkötésétől számított fél év elteltével meg kell állapítani a kölcsönös szállítások helyzetét, ugyanakkor pedig döntenek az esetleges nehézségek kiküszöbölése felett. Ennek az intézkedésnek értelmében indultak meg a mostani tárgyalások, amelyeket német részről Schurre gazdasági tanácsos vezet, aki a Balti államokból és Bessarabiából történő kivitelre vonatkozóan is folytat tárgyalásokat. Németország tudvalevőleg ezekkel a vidékekkel állandó árucserét folytatott és ezért lehetővé akarja tenni ennek a kereskedelmi kapcsolatnak további fenntartását. Berlin főképpen a Balti államok vaj- és tojás-, valamint Bessarabia szójabab- és gabonaszállítására iránt érdeklődik. A szovjet kormány megfelelő intézkedéseket léptetett életbe annak érdekében, hogy ezen szállítások ügyében, Németország ne szenvedjen károsodást.

— A 0,25 százalékos cseh-leték nem mentesíti a magánalkalmazottat a céhek fizetendő terhelés kötelezettsége alól. Min. ismerte, a cseh törvény értelmében az alkalmazotti fizetésekből 0,25 százalékos különletéket vonnak le a céhek javára létesítendő alap céljaira. Ezzel kapcsolatosan magániszíviselők körében az volt az általános nézet, hogy az illeték fizetése mentesíti a cseh tagsági díjnak fizetése alól. A bucarest-i magániszíviselő céhek uniója részéről most leirat érkezett a temestartományi magániszíviselő céhekhez, amely eloszlatja ezt a hírdelmet. A leirat rámutat arra, hogy a munkügyi miniszter eddig még nem hozott döntést a 0,25 százalékos különletékekből létesítendő alap felhasználása tárgyában, az illeték azonban nem jogosítja fel a magániszíviselő céh tagait, hogy a tagsági díjat ne fizessék. Ez annál kevésbé jogosult, mert a létesítendő alapot nem fogják a céhek között közzétenni felosztani, hanem közvetett módon gyűmölcsöztetik majd a céhtagok összessége javára.

— Csökken az ipari betegségek száma Németországban. Néhány évvel ezelőtt még igen sok áldozatot követeltek az ipari megbetegedések. Ma számuk erősen csökken Németországban. Ez elsősorban az erővesztéses intézkedéseknek köszönhető, amelyek nemcsak magukat a betegségeket, hanem lehetőséget szereznek az előfeltételeket is megszüntetik. Az ősszeget, melyet erre a célra a német birodalom évenként kiutal, 1934-től 1938-ig a huszszorosára emelkedett. Különösen szembetűnő az ipari megbetegedések számbeli csökkenése a valamikor oly gyakori ólommérgezők esetében. Az ólommérgezők száma a német balesetbiztosítás kimutatása szerint 1930-tól 1939-ig az eddigi eseteknek alig négy ötödere esett vissza. Kivét a bányászoknál gyakran konsztatálható tüdőbetegségek száma is állandóan csökken Németországban az 1937—38-as évben például 8 százalékkal esett vissza. Ha az ipari betegségek esetében legújabbban nem konstataható mindig az utóbbi években tapasztalt örveendő visszaesés ez részint azzal függ össze, hogy Németországban jelenleg a háborús szükségleteknek megfelelően rengeteg munkás dolgozik bizonyos szakmákban részint azzal magyarázható, hogy — egyre gondosabb orvosi vizsgálat a betegségeit ma már olyan korai stádiumban ismeri fel, amilyenben régebben nem is vették figyelembe.

Forradalmi újítások az anyagfelhasználás technikájában

U motorok — üzemanyag nélkül? — „Folyékony halál” az újítja bombákban

Amsterdamból jelentik: Meglepő problémát tárgyal D. H. Wester dr. holland egyetemi tanár. Nem értéktelenebb dologról van szó, mint arról, hogy küszöbön áll az üzemanyag nélküli motor feltalálása. Ezzel az óriási horderejű kérdéssel angol, amerikai és német tudósok már évek óta foglalkoznak, a legnagyobb eredményt azonban Jean Perin, a Nobel-díjas francia fizikus és kémikus érte el, akinek számításai szerint elméletileg már kész a motor, amely hajt. víz, hord. huz. nyom. fölemel. sülyeszt üzemanyag nélkül.

Vagyazzunk a kifejezésekre: „üzemanyag” de nem — energiaforrás nélkül.

A mai háborúnak alig lehet izgalmasabb problémája, mint annak a motornak a feltalálása, amelynél villanverő vagy benzin, benzol, petrolium, szeszkeverék, faszén vagy palackolt gáz alakú szénhidrogének (propan, buton, világítógáz) nélküli hajtóerőt fejt ki. A modern motorizált hadseregnek két legfontosabb kelléke, hogy gépei mellé jó katonákat állíthasson, és motorjai számára megfelelő mennyiségű üzemanyag fölötte rendelkezzen. Legyen kőszene, petroliumterméke — bőven. Nehéz probléma ez azokban az országokban, amelyek nagyrészt import benzinre, olajra vannak utalva, mert a motorok üzemanyagában a háborus szükséglet háromszor nagyobb a békeidő szükségleténél. Ha pedig a motorizált haderő nem rendelkezne a szükséges benzinnel, olaj felett, akkor szárazon, vízen, levegőben egyaránt

megbúna tevékenysége, vagy legalább is az illető hadsereg munkája más jellegű öltene. Most azonban a feltalálások, a technikai és kémiai újítások felkészültsége vet a felszínre újabb és újabb harci eszközöket. A német hadsereg például már a lengyelek ellen vselt hadjáratában feltűnt csapatszállító repülőgépeivel. Husz-negyven — személy befogadására alkalmas repülőgépeket is üzembe állított, amelyek nem fokozták a repülőgépek ismert átlagos átlagautósebességét, hanem — lassították. Később ezek a gépek meglepetésszerűen „csendben” rejttek. Mikor pedig a német csapatoknak a norvégok ellen kellett felvonulniok, az aránylag csendben szálló nagy utasgépek le tudtak szállni rendezett repülőterek nélkül is. Aztán megismerkedtünk a mágneses aknával majd ezeknek a működését gátló különböző szerkezetekkel. A következő újítás az Udet-féle német eítőernyős vadászok feltűnése volt.

A belga hadszíntérről annakidején olyan hírek érkeztek, hogy a német hadsereg folyékony üzemanyagot tartalmazó lövedékekkel látta a legmodernebb betonfedezéket. A lövedékbe lévő folyékony anyag valóságos elmasztóra a legerősebb betonfalat is, de mindenképpen olyan hőséget okoz száz, kétszáz, háromszáz méter körzetben, hogy a betonfedezékből minden élőlénynek menekünie kell.

Pontosan persze senki sem tudhat még semmit a most dúló borzalmas erejű háború új, titkos fegyvereiről, harci eszközöiről. A világsajtó

elsősorban a nyugati hadszíntér titokzatos fegyvereiről, gyilkoló fényvugarokról, a rekkenő hőséget okozó lövedékekről írt. A feltalálások korszakát éljük hinnünk kell tehát a francia Perin és a holland Wester tudósok értékes jelentésének is amely szerint itt van már az üzemanyag nélküli motor is, hogy bemutatkozzék a nagyvilágnak és óriási változásokat okozzon a hadviselés terén is.

Elmult az egyiptomi kormányválság

Kairo. (Rador.) A Reuter-ügynökség levelezője egy magasállású egyiptomi főtisztviselőtől arról értesült, hogy az egyiptomi kormányválság elsimultnak tekinthető. A kormányt újjászervezték és Sabry pasa miniszterelnök vállalta el a belügyi és külügyi tárcák vezetését is. A Wafd-párt nem kapott képviselőket az új kormányban.

A spanyol Gibraltár polármestere kiáltványt intézett Franco tábornokhoz

Madrid. Az „Informaciones” című spanyol lap arról ír, hogy Gibraltár város jelképes spanyol polármestere kiáltványt intézett Franco tábornokhoz. Gibraltár spanyol városvezetőiségének székhelye a Gibraltár mellett fekvő San Roque város, amely még abból a korból származik, mikor — 1714. augusztus 4-én — a volt spanyol várat az angolok elfoglalták. A kiáltvány szerint a város jelképes közigazgatása jelkese-déssel követi a dolgok fejlődését mely hivatva van teljesíteni a spanyolok több évszázados vágyát. A kiáltvány így végződik: „Jöjjön el mielőbb a nap, amikor Gibraltár város jelképes közigazgatása tényleges és jogszerű közigazgatássá változik”.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket az előre fizetendő

ELLÁTÁS

Idősebb urlembert részére teljes ellátást keresek ort. közer családnál. Cimeket a kiadóba kérek „Otthon” jellegre. 4202

Keresek fürdőszobás, butorozott lakást teljes ellátással, keresztény családnál. Cim a kiadóban. 4207

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt szakácsnő állást keres szeptember 15-re. Cim: Nagy Gézáne, Str. Brumárel 16-18. 4223

ALKALMAZÁST NYER

Házmesterpár azonnal felvétetik. Str. Coşbuç 8. 4194

Mindenes szakácsné nagyobb háztartásba azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 4227

Ugyes mindenes főzőnő keresek. Dr. Groszmann Str. M. Mészár 17. 4225

Keresek bejáró-takarítónőt délcéltéren. Str. Consistorului 42. tricotage. 4218

Munkásnőket keresünk. Str. Brumárel 20. 4219

Külföldi, vagy fiatal boltiszolga felvétetik Löwinger kötöttárúüzletben. 4217

Gyermektelen házaspár, vagy magányos nő mindenesnek lakással és 16 fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 4216

Mindenes főzőnő és kisgyermek mellé kisasszony nappalra felvétetik. Kohn főzőnő, a lutheránus templommal szemben. 4214

Mindenes, vagy bejárónőt azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 4210

Főzéshez értő mindenest Temovárta keresek. Gárdosné, Str. Horia 4. földszint, balra. 4215

Szakácsnő és perfekt szobalány uriházhoz azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban.

Borbélytanoncot és fiatal segédet ellátással keresek. Hermert fodrász. Str. Surorilor 1., Grădişte. 4204

LAKÁS

Keitőszobás lakást, vagy magánházat átvenne gyermektelen, tiszta tisztviselő pár. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba. 4220

Modern villa parkirozott udvarral kiadó. Bul. Carol 16. 4211

VÉTEL - ELADÁS

Ebédőbutor sürgősen eladó. Str. Desseanu No. 11. Megtekinthető délután 1-3-ig.

Mély gyermekkocsimat eladnám vagy sportkocsival elcserélném. Str. Oituz 72. 4208

Jókarban levő íróasztalok és egyéb irodaberendezések, valamint vaskassza megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 4212

Eladó 13 Hl. asztalibor, 2 Hl. vörösbőr és cca 4 Hl. prima törkölypálinka. Str. Cuza Vodă 33. 4213

Piktórlétra, edények, padlášholmik, kézfűrészt kerti szerszámok, eladók Str. Velicium 20. 4229

3000 leiert fehér, lakkozott hálószoza eladó. Str. Badea Cârţan 4. 4224

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. HÁZAK, TELKEK, FÖLDEK SZÖLLÖK, HATSCHKEK ingatlanforgalmi iroda. Arad Bul. Carol 46 (Lakás azvanott) Telefon: 16-95. 1505

Állatvásártéren jókarban levő ház, üzlettel jutányosan eladó. Információ dr. Fuchs Albert ügyvédnél. Arad. Bul. Carol 37. 4228

Szoba, konyha, speisből álló kis családi ház eladó Murăşelon. Str. Gheorghe Lazar 2. 4901

Eladnám vagy elcserélném arad. második kerületben levő 1115 négyyszögletes telkemet, virágkertészetre kitűnő, váradi vagy kolozsvári hasonló ingatlannal, esetleg szántófölddel. Cim a kiadóban. 4209

MÉNESEN

6 holdas prima szőlő villával és parkkal gazdasági épületekkel eladó — Megbizott: Dr. Zubor Imre ügyvéd. Str. Consistorului 5. Tel. 10-35. 4105

Biciklizni tudó kifutó azonnalra felvétetik. Kohn csemegeüzlet. Str. Cloşca, a lutheránus templommal szemben.

Eladnám, vagy elcserélném nagyváradi, vagy szatmári ingatlannal Aradon a Cutzăhr-telepen levő 172 négyyszögletes telkemet. Cim a kiadóban. 4226

Cserélné

cluji 2.000.000.— lei értékű ingatlant aradi egyenértékűvel, vagy érték differenciátérítéssel, HATSCHKEK ingatlanforgalmi iroda. Bul. Carol 46. Tel. 16-95. 4198

A vesztőhely legszebb pontján, az uccában 250 - öles telek, termő gyümölcsfákkal és szőlővel kís házzal olcsón eladó!

Ugyanott máhbk. ptarak eladók. Érték. zni a hely szemén délután. Str. Sântinele 4.

Alkalmi ház eladás

belvárosban 1x2, 1x4 és 1x5 szobás, modern lakásokkal, 72.000 lei hozam 750.000 lei.

Ugyanott 2x3, 1x2 és 1x1 szoba, részben fürdőszobás lakásokkal, 64 ezer lei hozammal, 750.000 lei.

Ugyanott 4 szoba, fürdőszobás magánüz. gyönyörű gyümölcsösselel, 500.000 leiert eladó. — Megbizott: „URANUL” in-atlaniroda Arad, Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 12-61.

KÜLÖNFÉLÉK

Megbízóim részére

közvetítés mellett keresek keletre nyitott és nyár szőny getet szobaberendezések, egyes buto darabok, ezüst- és porcellántárgyak stb. Ajánlok szőnyegeket, buto okat stb. bizományi üzlet, Salgóné Calea Banatu ul 2.

Olcsó bevásárlási alkalom a TEMPO bizományi üzletben

Fischer üzletpatola.

Porszívógép 2500, esernyőtartó 250 háromajtós citrom-juzírozó tükrös székény 5000, papirkosár 100, falisarokvitrin 300, uriszoba 9000, ágyszodrony 300 török réz dohánvázasszal 900, Kelim asztalterítő 2800, antik sakkasztal 1000, Kashmir terítő 900, fehér vaságy 1250, 4 kárpitozott szék 580 mahagóni ebédő 5500, füstöltölgyebédő 15.000, zöld vaságy szodrony, éjjeliszekrény 1850, rádióasztal 400, francia háló 11.000 gyermekiskolapad 700, sportkocsi 2000, állóútkör 1400, ágyszodronybetéttel 500 előszobafal 800, 2 személyes részagy és matracsodrony 4800, modern háló, íróasztalok kasszák, ebédőszék, nagy falaszékben.

Zálogköcsönöket közvetítünk a temesvári zálogházba, elintézésig elhelyezget adunk Zálogcédulálat megvásároljuk.